

XARAGALL

Revista de Ciències de la Catalunya Central

Sèrie B

nº 329 - juliol del 2008

**RECORREGUTS GEOLÒGCS PEL PARC GEOLÒGIC
I MINERDEL BAGES. SORTIDA CAP SANTA MARIA
D'OLÓ, AVINYÓ I MANRESA**

Marta Vila Rodríguez, Claudia Mesa Vilchez, Josep M. Mata-Perelló i
Ferran Climent Costa

Aquest recorregut va ésser experimentat amb docents el dia **16 DE FEBRER DEL 2008**

“RECORREGUTS GEOLÒGICS PEL PARC GEOLÒGIC I MINER DE LA COMARCA DEL BAGES”.- SORTIDA CAP A SANTA MARIA D’OLÓ, AVINYÓ I MANRESA / 16 DE FEBRER DEL 2008

Marta Vilà Rodríguez, Claudia Mesa Vilchez, J.M. Mata-Perelló i F. Climent Costa

Advertiment Previ

Si es disposa del temps suficient, es visitaran les parades i filloles. En cas contrari es faran les parades considerades principals.

Pel que fa al recorregut de l’itinerari, cal dir que la seva major part s’efectuarà per recorreguts que es troben en bon estat de conservació. Tot i així, es faran petits trams per pistes en irregular estat de conservació, de curt recorregut, que si s’escau, es podran fer a peu.

Finalment, cal recordar que està prohibida la recol·lecció de fòssils i que cal tenir el màxim respecte envers la natura.

Introducció

Aquest itinerari discorre a través de l’eix Manresa- Santa Maria d’Oló – Sant Feliu Sasserra - Avinyó i el Pont de Vilomara, efectuant parades en un radi proper a cadascuna de les poblacions. Es transita sempre per la Depressió Geològica de l’Ebre, on es troba situada la totalitat de la comarca del Bages.

Així, en aquest recorregut anirem trobant diversos afloraments dels materials cenozoics que reblen l’esmentada Depressió Geològica de l’Ebre. Aquests materials, dintre del recorregut, seran fonamentalment de l’Eocè.

Les parades es combinen i presenten interès de caire geològic i miner.

1. Museu de Geologia Valentí Masachs

Localització

Av/Bases de Manresa 61-73. Manresa.

Descripció

Una part del fons del museu està formada per diferents col·leccions que hi han arribat en forma de llegat o donatius.

Fons: Museu de Geologia Valentí Masachs

Les col·leccions més notables són:

- Josep Lluís Serch i Valls (1983), formada per uns 100 minerals, bàsicament d'Andalusia i Extremadura, de molt interès geològic.
- Carles Curto i Milà (1991), formada per 216 minerals d'arreu del món amb una qualitat extraordinària i de gran interès mineralògic.
- Josep Closas i Miralles (1997), llegat constituït per 2300 minerals i roques amb peces de bona qualitat, algunes de gran raresa i d'altres d'interès geològic-mineralògic.
- Jaume Serrate (2002), conjunt d'uns 1200 minerals, amb mostres de molta bellesa i d'altres amb molt interès didàctic, utilitzades habitualment a classe.

Realitzarem una visita guiada per les diferents vitrines que conformen el museu.

2. Anticlinal Santa Maria d'Oló:

Accés

Aquest punt d'interès geològic es troba al NE de la comarca del Bages, a uns 300 metres davant de la població de Santa Maria d'Oló. S'accedeix des del camí que es dirigeix a Sant Joan d'Oló.

Descripció

Aquest espai està format per un plec asimètric d'aspecte diapíric i origen pirenaic que presenta el flanc meridional molt inclinat i el septentrional subhoritzontal. Els materials que formen el plec pertanyen a la Formació Artés i estan formats per nivells de calcolutites i gresos vermells.

D'altra banda es poden observar eflorescències salines procedents de la circulació i posterior evaporació de les aigües superficials que es mouen entre els nivells salins i guixosos de la Formació Cardona, que es troben per sota dels nivells de la FM. Artés.

Unitat Morfoestructural: Depressió Geològica de l'Ebre.

Edat: Eocè.

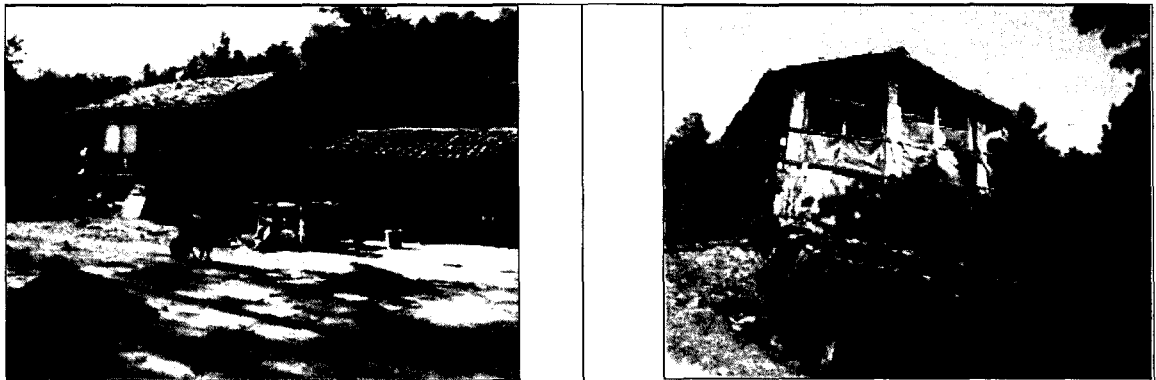
3. Teuleria Cal Barraquer

Accés

Trencall a la dreta de la carretera entre Avinyó i Sant Feliu Sasserra, a 20 metres del km 60, si es va en direcció a Sant Feliu Sasserra el desviament està a mà dreta. Són 400 metres de pista forestal.

Descripció

És un forn d'obra (teules, maons...) de dues boques, en bon estat i funcionant, ara mateix tenen maons a assecar.

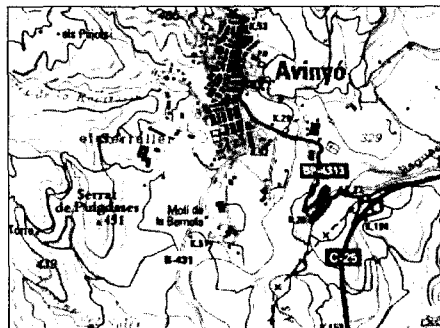

Fons: Josep Maria Mata Perelló

4. Pou de glaç de Santa Maria d'Avinyó

Accés

El pou de glaç està situat al costat de la carretera que uneix Avinyó amb Artés, molt pròxim al nucli de la primera població. S'accedeix directament des de la carretera abans esmentada.

Descripció

Interessant pou de gel o gelera que s'inclou en aquest inventari ja que el gel és també un georecurs.

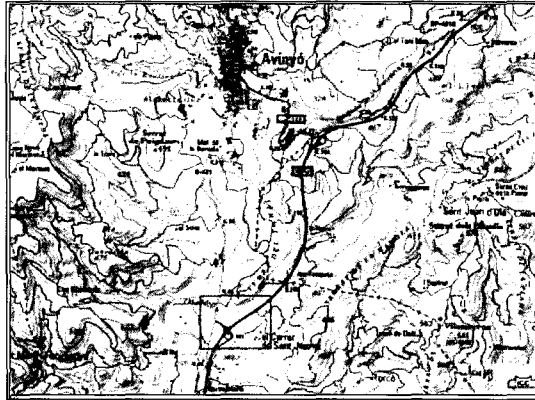
Fons: Josep Maria Mata Perelló

5. Plecs de l'eix transversal

Accés

Situat en els sectors més orientals del Pla del Bages, està a prop de l'Eix Transversal entre les dues sortides d'Avinyó arribant des de Manresa. Com que es troba dins de la via ràpida és difícil observar l'aflorament sense risc pels visitants.

Atenció: en aquesta parada no ens podrem aturar! Així que farem geologia de cotxe i haurem d'estar molt atents a la geologia que es pot veure des de les finestretes del mateix!!!!

Descripció

Es tracta d'un bon exemple de plecs i replecs en els materials terciaris eocènics de la Formació Súria i la base de l'Artés. Aquests plecs estan associats als de l'Anticlinal de Santa Maria d'Oló.

Fons: Josep Maria Mata Perelló

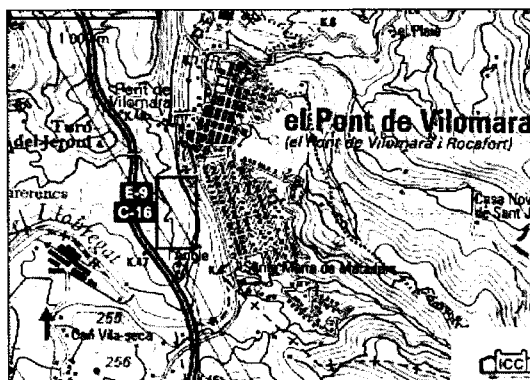
Unitat Morfoestructural: Depressió Geològica de l'Ebre.

Edat: Eocè.

6. Pont del Raval de Manresa

Accés

A prop del terme municipal de Pont de Vilomara, a l'altra banda del riu Llobregat sota la C-16. El camí que va al pont és d'interès històric és el camí ral que va de Manresa a Terrassa.

Descripció

Punt d'Interès Geològic (PIG) desenvolupat a partir de l'erosió remuntant d'un torrent que ha donat lloc a un pont de roca natural format per una capa de sorrenques de la Formació Tossa.

Unitat Morfoestructural: Depressió Geològica de l'Ebre.

Edat: Eocè.

Bibliografia

MATA LLEONART, R. et altri (2005).- Una propuesta para la ordenación territorial de la Cuenca Potásica Catalana. Seminario do Ordenamiento do Territorio, Vila Real – 2005. Inédito, 8 pag. Vila Real

MATA-PERELLÓ, J.M. (2004).- Puntos de interés geológico de la Catalunya Central: el Bages. bases para la creación del Parc Geològic i Miner del Bages (Parque Geológico y Minero del Bages), (Catalunya Central, Depressión Geológica del Ebro), Actas del IV Congreso Internacional sobre Patrimonio Geológico y Minero, pp. 175-160. Utrillas

MATA-PERELLÓ, J.M. (2005).- Datos para el Ordenamiento Territorial de la Comarca del Bages. Actas del Segundo Simposio sobre la Historia de la Minería y de la Metalurgia en el Mediterráneo Occidental (en prensa). 10 páginas. Mequinenza

MATA-PERELLÓ, J.M. et altri (2006).- El patrimonio geológico y minero dentro del Plan de Ordenamiento Territorial de la comarca minera del Bages (Catalunya Central, Depresión Geológica del Ebro). Inédito. 8 pag. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. et altri (2007).- Nuevos puntos de interés geológico y puntos de interés del patrimonio minero, para el futuro parc geològic i miner del Bages, de la comarca minera del Bages (Catalunya central, Depresión Geológica del Ebro) . Inédito. 12 pag. Manresa.